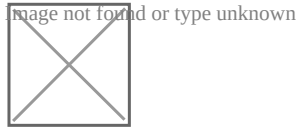

Η Μονή Σταυρονικήτα και το παλάτιπο της σπουδαίας της βιβλιοθήκης (Αιμίλιος Γάσπαρης)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2a2ry3k>]

Ένας χωματόδρομος ενώνει το μοναστήρι της Σίμωνος Πέτρας με το επίνειο των Καρυών, τη Δάφνη. Εκεί αρκετή κίνηση, ένας σταθμός υποχρεωτικός. Μαγαζιά με είδη αγιορείτικης τέχνης, με τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης. Επίσης εστιατόρια και αστυνομικός σταθμός. Ένα γραφικό λιμανιώτικο τοπίο. Το πλήθος, οι περισσότεροι λαϊκοί, σερβίρεται και κρέας. Πέρασαμε βιαστικά με κατεύθυνση το Ρωσικό μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα. Οι ακτές γίνονται πιο ήμερες, οι πλαγιές πέφτουν γαλήνια πια στη θάλασσα, πιο ομαλά δένονται με το κύμα. Ελιές και πεύκα. Κατακάθαρες και πλατιές αμμουδιές, απάνεμες και προκλητικές. Φαίνεται από μακριά το Ρωσικό. Ολόκληρη πολιτεία, όπως κάθε ρωσικό δημιούργημα εδώ. Στο Όρος έφτιαξαν οικοδομήματα πολυώροφα και γεροκτισμένα. Σε κάποια όμως οι σκεπές έχουν υποχωρήσει και μένουν οι σκελετοί που τους έχει πνίξει το πράσινο. Οι πρώτες εικόνες με το εγκαταλειμμένο νοσοκομείο, με κελιά που βλέπουν στο δρόμο. Πολλά από αυτά ερείπια.

Τμήμα του ξενώνα διατηρείται και ακόμα κατοικείται στην παραλία. Παλιά πάνω από τρεις χιλιάδες μοναχοί ζούσαν εδώ και δόξαζαν το θεό. Τώρα είναι ζήτημα να είναι δέκα. Μοναχοί Ρώσοι που αφήνουν τη γοερή κραυγή της ύστερης πίστης με ανείπωτη θλίψη. Τώρα άλλα η φωτιά έχει ρημάξει κι άλλα ο χρόνος και η φύση έχει καλύψει με το πράσινο ντύμα της. Έτσι άδεια μένουν του μοναστηριού τα κτίσματα. Οι τρούλοι και τα καμπαναριά περήφανο σκηνικό υψώνονται και η πιο μεγάλη καμπάνα στην εξέδρα. Οι σκέψεις πολλές και αδυνατούν να δώσουν μια καλή εξήγηση. Μετά κοντά ένα τέταρτο με τα πόδια βρίσκεται το μοναστήρι του Ξενοφώντα. Και εκεί οι μοναχοί, γέροι μόνοι, σκιές πλανιόνται. Τελευταίος σταθμός στο Άγιο Όρος η μονή Δοχειαρίου. Ο δοχειάρχης Αθανάσιος Λαυριώτης την ίδρυσε. Πλούσιο και όμορφο μοναστήρι. Στο καθολικό και στη Λιτή υπάρχουν υπέροχες νωπογραφίες του Θεοφάνη του Κρητός. Η θαυματουργή εικόνα της Γοργοεπηκόου και μια θαυμάσιας τέχνης Αγία Τράπεζα είναι εκεί. Έχει πολλούς επισκέπτες που θαυμάζουν τις αγιογραφίες, είναι άλλωστε το πιο κοντινό μοναστήρι στο έξω πολιτισμένο χώρο. Σε λίγο τα χώματα του Αγίου Όρους θα είναι παρελθόν, θα γίνουν μια ανάμνηση. Περνούμε τις τελευταίες στιγμές με μια πραγματική ευλάβεια στα ιερά και ανεκτίμητα.

Κείμενο έκτο

Εξ αντιγραφής. Ιερά Μονή Σταυρονικήτα ,14-7-97

Εκεί στο θείο μοναστήρι του Σταυρονικήτα μου δόθηκε κατά τη διαμονή μου τον

Ιούλιο ένα παλαίτυπο του 16^{ου} αιώνα της σπουδαίας βιβλιοθήκης της μονής. «Απάνθισμα λογοτεχνίας Ελληνικών». Σ' αυτό υπήρχε το κείμενο που θα παραθέσω και που το διέσωσα αντιγράφοντάς το παραμένοντας εκεί κατά διαστήματα πολλές ημέρες όσο απαιτούσε η διαδικασία αυτή. Ο χρόνος δεν το σεβάστηκε και το σκουλήκι είχε τόσο προχωρήσει που είχε φέρει μια ανεπανόρθωτη καταστροφή. Ήταν μια μοναδικότητα που είχε αφεθεί και τώρα παρά τα μέσα και την τεχνολογία που έχει ενσκήψει ακόμη και στο Όρος η κατάσταση του βιβλίου ήταν μη αναστρέψιμη. Μου δόθηκε λοιπόν η χάρη και είχα τη μεγάλη τύχη να ασχοληθώ με τις λίγες αυτές γραμμές μιας παλιάς δημιουργίας. Είχα την εύνοια των καιρών και αξιώθηκα να φτάσω σήμερα να αντιγράψω στίχους σοφούς και μοναδικούς από ένα κόσμημα σεπτό που έμεινε για αιώνες σιωπηλό και που συμμάχησαν εναντίον του ότι πιο αδιόρατα και ότι πιο διεισδυτικά που αλλοιώνουν τη μορφή και διαγράφουν το μόχθο των περασμένων τρώγοντας από τους ιστούς το πιο βαθύ παιγνίδισμα. Αφήνουν έτσι από τα παλιά να δημιουργούνται κενά και δυσεπίλυτα προβλήματα και είναι δύσκολο πολύ να αποφασίσεις πως να συμπληρώσεις τις χαμένες λέξεις και πως να συνδέσεις τις διαλυμένες σελίδες είτε από τις τρύπες που άνοιξε στο πέρασμά του το αδηφάγο πλάσμα είτε γιατί πολλές ενώθηκαν σε ένα αιώνιο γάμο και σε μια σφραγισμένη ενότητα. Πολλά λοιπόν δεν υπήρχε καμιά περίπτωση να διαβαστούν, κανέναν τρόπο να αποκτήσουν μια δεύτερη ζωή παραμένοντας για πάντα στη λησμονιά και στη σιωπή. Το βιβλίο, μοναδικό αντίτυπο μιας χαμένης έκδοσης είχε φτάσει στη Μονή τον ίδιο καιρό που ο Θεοφάνης ο Κρητικός ζωγράφιζε το Καθολικό, ήταν φτιαγμένο από Κρητικό που πολύ ταξίδευε τότε. Κρήτη, Βενετία, Κωνσταντινούπολη ήταν στα μέρη που έφτασε και ήξερε πολλά και είχε φτάσει και μέχρι το Όρος σε μια στιγμή μαγική, σε μια εποχή γεμάτη θαύματα. Δεν υπήρχε όμως καμιά ελπίδα για το έργο του αυτό και μόνο η αντιγραφή, όσων τμημάτων ήταν δυνατόν, θα διέσωζε μια σύνθεση υπέροχη, ένα πόνημα πρωτοποριακό, σίγουρα ένα από τα πιο σπουδαία της εποχής του.

[Συνεχίζεται]